

Alfons Rebane või Lembit Pärn

Virulane Lembit Sõmer püstitas mälestusristi Afons Rebasele, esimesele Rüütlisti saanud eestlasele. "Rebane oli naiste ja laste tapja," kirjutab nüüd Briti leht The Independent, tsiteerides Moskva juudikogukonna juhte. Nood kardavad, et üks metsa, taluniku eramaale püstitatud rist tekitab Euroopas neonatsismi ja antisemiitluse laine.

Kodanikul on õigus oma maale püstitada, mida ta iganes soovib. Mõdriku mõisnik püstitas näiteks mälestusmärgi hobusele. Huvitav, kas sellepärast hakkasid lehmapidajad nurisema. Teine asi on ajalugu - nii ütles Rebase risti ümber puhkenud lärmi kommenteerides kohaliku juudi kogukonna esindaja Samuel Golomb. Ta leiab, et emotsioonide ja

lahmimise asemel tuleks kritiseerijatel ajalugu uuesti üle vaadata.

Samas on irooniline, et ajal, kui ühel pool võidelnule - Alfons Rebasele - püstitati Virumaal mälestis, tahetakse teisel pool võidelnud Lembit Pärna oma maha võtta. Igal monumendil, kui see on juba püstitatud ja otseselt kellegi silma ei riiva, peaks olema eluõigus. Monumendiskandaali taustal võib tekkida küsimus: kas ei käitu Pärna monumendi likvideerijad sarnaselt kui lähivälismaalt Eesti vastast neuroosi kütvad tege-lased, kes leiavad, et meil pole õigust mälestada oma surnuid, püstitada neile ausambaid ja riste.

Virumaa Teataja teab: igal rahval ja üksikisikul on õigus mälestada oma surnuid,

on õigus püstitada neile ka mäletusmärke, hoolimata sellest, mis värvi armees nad sõdisid. Sõjamehe elukutse ongi sõdida. Ei Pärna ega Rebase puhul pole tõestatud nende seotus inimsusevastaste kuritegudega. Järelikult kehtib süütuse presumpatsioon - keda pole süüdi mõistetud, see on süütu.

Virumaa Teataja loodab, et skandaal Alfons Rebase mälestusristi ümber paneb tegutsema valitsuse, kellele on üle antud Valge raamat punavõimu kuritegudest. See tuleks kiiremas korras tõlkida ja Euroopa levisse saata.

Vaid nii on kriitikuil võimalik võrrelda puna- ja natsikuritegude määra ja mahtu.

VT